

Лектор
Мила Барјактаревих

Превод резимеа
Вера Вртачник

Насловна слика
Никола Костандиновић

Фотографија на насловној слици:

Чедомил Павловић-Бојацић, радници Бојацићевог млина око 1911. године
Предраг Михаиловић Циле, Миломир Минић, *Сјоменар 1904-1914, снимци крађујевачких амањера*, Крагујевац 1996.

Штампа:
„Чигоја - Штамп”, Београд, Студентски трг 15
e-mail: chigoja@eunet.yu

Ослобођено пореза на промет мишљењем министарства за науку и технологију СР Србије бр. 413-00-419/94-01 од 14. јуна 1994. године.

САДРЖАЈ CONTENTS

Судије *Essays*

- Милић Милићевић, *Исхрана војске у Србији крајем 19. и почетком 20. века* 161-181
Milić Milićević, *Nutrition of the Serbian Army at the end of the Nineteenth and the Beginning of the Twentieth Centuries*
- Борис Кршев, *Проблем земљорадничких дугова у Краљевини Југославији* 181-195
Boris Kršev, *The Issue of Farmers' debts in the Kingdom of Yugoslavia*
- Gabriella Etmeksioğlu, *Political Justice in the Aftermath of World War Two in Greece* 196-214
Gabriela Etmeksoglou, *Политичка правда у послератној Грчкој*
- Радоица Лубурић, *Политичка емиграција из информбировских земаља у Југославији (1948-1953)* 215-228
Radoica Luburić, *Political Emigration from Cominform Countries in Yugoslavia (1948-1953)*

Из истраживања *Researches*

- Момчило Митровић, *Анонимне дојаве у Србији 1948-1953: једно обележје „духа времена”* 229-242
Momčilo Mitrović, *Anonymous Denunciations in Serbia in the Period 1948-1953: a Trait of „the Spirits of Time”*

Баштинске *Heritages*

- Саша Илић, *Штедња електричне енергије. Неки проблеми односа државе и појединца у несташници струје 1949-1950. године* 243-259
Saša Ilić, *The Project of Electricity Savings in Yugoslavia 1949-1950*

Дискусије
Diskusions

- Милчо Лалков, *Размишљања о полемичком чланку Марка Дога „Балканске националне државе и питање муслимана“* 261-270
Milčo Lalkov, *Diskusion on the Article of Marco Dogo, „Balkan National States and the Muslim Question“*

Скупоови
Conferanes

- Ранка Гашић, *Научни скупо „Елите у Југоисточној Европи: улога, континуитет и дисконтинуитет у историји и садашњости, Туцинг код Минхена, 6–10. октобра 1997.* 271-278
Ranka Gašić, *International conferance „Elites in South-Eastern Europe“ Their role, Continuities and Discontinuities in Past and Present, Tutzing, 6-10. October 1997*

О идејама и књигама
On Ideas and Books

- Синиша Мишић, М. Благојевић, *Државна управа у српским средњовековним земљама*, Београд, 1997, 336. 275-278
- Недељко Радосављевић, Владимир Кривошејевић, *Ваљево, насељанак и развој града, Центрекс-Ваљево*, Ваљево, 1997, 173. 279-281
- Списак сарадника
List of participants 283-284

СТУДИЈЕ
ESSAYS

Милић Милићевић

УДК 355.65(497.11)“18/19”

Исхрана војске у Србији крајем 19. и почетком 20. века

*Ко хоће војску да диже мора почети
са шрбухом, јер то је њен фундаменти.
Фридрих Велики*

Апстракт: Исхрана у војсци Србије представља у нашој, нарочито послератној, историографији, један од њеново пошито необрађених проблема. У објашњењу овог, ижежише је стављено не само на начин исхране војске већ и на њену цену, као и на укуито материјално ишерећење државе и друштва које је она собом носила. Поређења са исхраном дружих европских армија овог раздобља иоказују да ма колико је у исхрани војске Србија ижежила одређеним европским стандардима, она се у ишитоуности није могла одвојити од традиција везаних искључиво за Србију.

Историографска дела посвећена војсци обично обилују биткама, војсковођама, великим победама и поразима. Поједине, наизглед маргиналне теме, као што је исхрана једне војске, обично веома ретко долазе до изражаја. И у домаћој историографији је на том пољу мало радова. При том се не мисли само на „различитости и новости“ објављене у *Службеном војном листу* и *Рајнику* него и на студиозније и обимније радове, које су поменути часописи, посвећивали истом проблему.¹ И друга дела, бавећи се здравственим, хигијенским и оста-

¹ С. Голубовић, *Како се жито хране, чувају и од иојављивања болести лече*, Ратник, 1900, књ. 46, св. 4, 372–383; М. Николић, А. Зега, *О исхрани човечијег орјанизма са нарочитим иољедом на исхрану наше војске*, исто, 1901, књ. 48, св. 3, 267–308; В. А. Поповић, *К ишитоуу исхране нашег војника*, исто, 1902, књ. 50, св. 4, 377–385; С. и С. *О храни која се налази у војсци рајиног доба*, исто, 1903, књ. 55, св. 2, 209–222. СВЛ 1882, 7–11.